

GEORGE BODI, RADU PÎRNĂU, MIHAELA DANU, ROMEO CAVALERIU, *Cercetări interdisciplinare în neoneoliticul din nord-estul României*, Scripta Archaeologica et Historica Dacoromanie VI, Redigit Victor Spinei, Editura Universității „Al. I.Cuza” Iași, 2013, 181 p.

Cercetările interdisciplinare în arheologie constituie astăzi o parte importantă a istoriei comunităților preistorice, sub diferite aspecte, care ajută la înțelegerea mediului geografic, a reconstituirii peisajului, a impactului uman asupra mediului, la transformarea acestuia, la reconstituirea strategiilor de subsistență specifice fiecărei comunități în parte sau unor grupuri mai mari. Același lucru și l-au propus și autorii volumului de față, de specialități diferite, dar legate între ele, pentru reconstituirea mediului și climatului în care au evoluat comunitățile neolitice și eneolitice din nord-estul României.

După o scurtă *Introducere* (G. Bodi), în care sunt punctate tendințele recente de cercetare în arheologie și cum sunt ele reflectate de arheologia românească astăzi, urmează capitolul *Metodologie*, în care sunt prezentate pe scurt metodele care au fost folosite la obținerea rezultatelor din volumul de față, respectiv Pedologie și SIG (Radu Pîrnău), Palinologie (Mihaela Danu) și Arheozoologie (Romeo Cavalieriu).

Punctual, sunt prezentate șase studii de caz referitoare la câteva situri din zona avută în vedere (Isaiia – *Balta Popii*; Hoisești – *La Pod*; Scânteia – *Dealul Bodești/La Nuci*; Ruginoasa – *Dealul Drăghici*; Poduri – *Dealul Ghindaru*, nivelul Cucuteni A1 și A2; Fulgeriș – *La Trei Cireși*), care au oferit pe baza analizelor rezultate date ce permit schițarea parțială a unei imagini de ansamblu.

Coroborarea datelor palinologice obținute din aceste cercetări cu cele provenind din alte areale ale României și modelările matematice au permis considerații cu privire la climatul neoliticului și eneoliticului (*cald și umed, media*

anuală de 6–8°C, temperaturile de vară 18–20°C, precipitații medii anuale de 600mm), (*Considerații finale*, G. Bodi). Studiarea solurilor, caracteristicile acestora au permis stabilirea terenurilor prielnice pentru agricultură și eventuala amplasare a acestora pentru mai multe așezări, Hoisești, Isaiia, Poduri, fiind indicate și schimbările intervenite prin impactul antropic.

Analiza materialului osteologic oferă informații cu privire la strategiile de subsistență a fiecărei comunități în parte, în unele cazuri predilecția pentru exploatarea porcinelor (Hoisești), urmată de cea a bovinelor, sau a bovinelor și porcinelor, legate și de mediul ambiant. Pe baza analizelor statistice, se consideră, de asemenea că, se poate vorbi chiar de o specializare cu privire la păstorit, poate chiar de păstrarea animalelor în afara perimetrului așezărilor, unde avea loc și sacrificarea acestora. În acest sens, am vrea să amintim autorilor și de exemplul oferit de turmele de porci din zonele cu bălți de pe teritoriul României, ce au constituit un model de exploatare până în anii anteriori colectivizării.

Volumul de față, deși este *mai mult o culegere de intervenții punctuale, în mare parte încă în lucru* (cum notează cu modestie autorii), reprezintă credem o contribuție importantă pentru cunoașterea și recompunerea mediului ambiant, ca și a activităților antropice. Fără îndoială că aceste date vor fi completate pe viitor și vor ajuta astfel la mai buna înțelegere a numeroaselor aspecte de mediu ale unei perioade importante de timp.

CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI